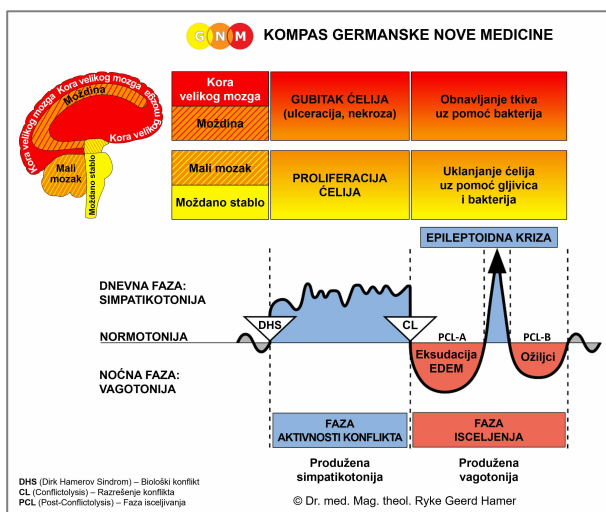

BIOLOŠKI SPECIJALNI PROGRAMI

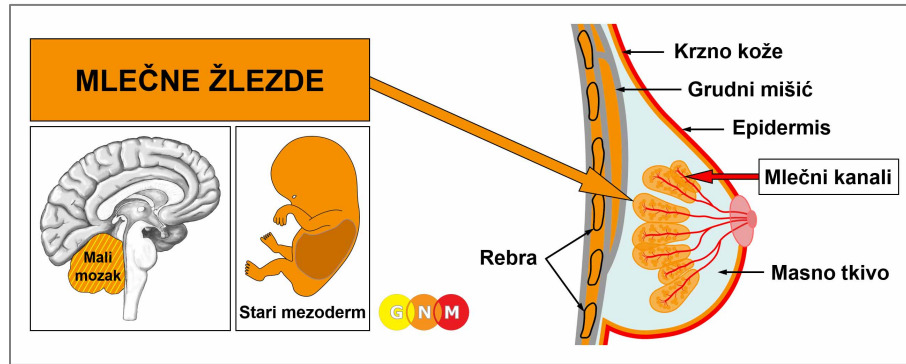
DOJKA

napisala Caroline Markolin, Ph.D.

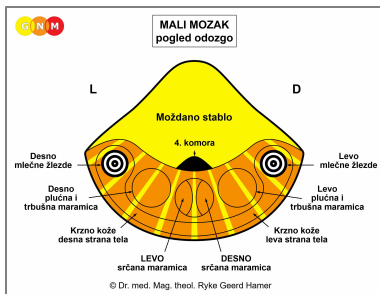
Mlečne žlezde

Mlečni kanali

RAZVOJ I ULOGA MLEČNIH ŽLEZDA: Anatomski gledano, dojke pokrivaju grudne (pektoralne) mišiće koji se nalaze ispred rebara i grudne kosti. Masno i vezivno tkivo i tzv. Kuperovi ligamenti pružaju dojka potporu i daju im oblik. Ženske dojke su mlečne žlezde i sastoje se od režnjeva (lobusa) kojih u svakoj dojci ima 15-20; lobuse čini mnogo malih režnjeva (lobulusa). Uloga mlečnih žlezda je proizvodnja mleka za ishranu mladog potomstva. Tokom trudnoće, hormoni poput prolaktina menjaju žlezdano tkivo i pripremaju ga za lučenje mleka (laktaciju). Kada žena doji svoju bebu, mleko putuje mrežom mlečnih kanala do bradavice na vrhu dojke. Bradavica je ovičena kožom tamnije boje koja se naziva areola. Evolucijski gledano, mlečne žlezde su se razvile od znojnih žlezda u krzno kože. Bradavica je izbočina (evaginacija) krzna kože; to je razlog što su i bradavica i areola veoma pigmentirane. Kao i krzno kože, mlečne žlezde vode poreklo od starog mezoderma, pa ih zato kontroliše mali mozak.

NAPOMENA: Sa razvojem sisara, mlečne linije su se pojavile desno i levo od središnje linije, sežući od grudnog koša do oblasti prepona. Ženke ljudske vrste uobičajeno imaju dve mlečne žlezde, po jednu sa svake strane grudne kosti, ali se tkivo dojke i bradavice mogu formirati na bilo kom mestu duž mlečnih linija.

NIVO MOZGA: Mlečne žlezde desne dojke kontroliše leva strana **malog mozga**; mlečne žlezde leve dojke su pod kontrolom desne polovine malog mozga (lateralno). Postoji, dakle, unakrsna veza između mozga i organa.

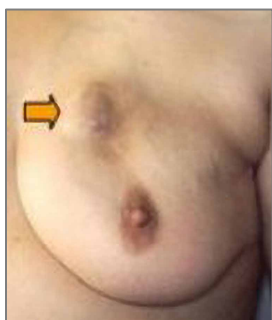
NAPOMENA: Levu i desnu mlečnu liniju kontroliše isti centar koji kontroliše i krzno kože.

BIOLOŠKI KONFLIKT: U biološkom smislu, ženska dojka je sinonim za brižnost i negovanje. Zbog toga je biološki konflikt povezan sa mlečnim žlezdama **konflikt briga za gnezdo**, a tiče se dobrobiti voljene osobe (uključujući i kućnog ljubimca) ili brige za samo „gnezdo” (nevolje u ženinom domu ili na radnom mestu). Mlečne žlezde, takođe, odgovaraju i na **konflikt rasprave**. Rasprava (sa partnerom, detetom, roditeljem ili prijateljem) obično ima aspekt „brige”.

FAZA AKTIVNOSTI KONFLIKTA: Počev od DHS-a, tokom faze aktivnosti konflikta, ćelije mlečne žlezde se umnožavaju proporcionalno intenzitetu konflikta. **Biološka svrha povećanja broja ćelija** je poboljšanje funkcije mlečne žlezde, kako bi se obezbedilo više mleka za člana gnezda kome je ono potrebno (u slučaju nužde, ženke sisara doje i odrasle mužjake). Čak i ako žena u vreme doživljavanja konflikta ne doji i nije više u reproduktivnom dobu, njene dojke ipak reaguju na konflikt brige na ovaj biološki značajan način.

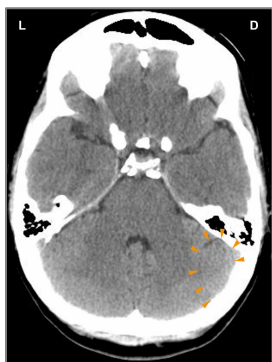
NAPOMENA: Sa aspekta evolucije, mali mozak se razvio sa tendencijom pripajanja i međusobnog povezivanja sa ostalim delovima centralnog nervnog sistema. Otuda je to i period kada su biološka lateralnost i povezanost konflikata sa majkom/detetom ili partnerom postali relevantni. Ako desnoruka žena doživi konflikt brige za gnezdo ili konflikt rasprave povezan sa njenom majkom ili detetom, to će pogoditi njenu levu dojku; ako je konflikt u vezi sa njenim partnerom, to će uticati na njenu desnu dojku. Za biološki levoruku ženu važi obrnuto. Ako se konflikt odnosi na samo gnezdo, odgovoriće majka/dete dojka (leva dojka za desnoruku, desna dojka za levoruku ženu).

Ako konflikt dugo traje (viseći konflikt), u dojci (ali takođe i duž mlečne linije) se razvija kompaktni čvor. Tokom ovog perioda, dojilja ima više mleka u dojci koja je povezana sa konfliktom. U zvaničnoj medicini, ova izraslina se naziva žlezdani (lobularni) karcinom ili rak dojke (uopredi sa: „rak dojke” u vezi sa mlečnim kanalima); ako stopa deobe ćelija pređe određenu granicu, tumor se smatra „malignim”.

Ova slika prikazuje čvor žlezdanog karcinoma leve dojke uzrokovan konfliktom „briga za gnezdo” koji se tiče majke ili deteta ako je žena desnoruka. Veličinu čvora određuje trajanje i intenzitet konflikta.

Dr Hamer: „Dojke su najčešća ženina asocijacija na vezu sa njenom decom ili njenim partnerom. Zato su bolesti dojke najčešća medicinska stanja kod žena.”

Na ovom skenu mozga vidimo uticaj konflikta brige za gnezdo na desnu stranu malog mozga (vidi GNM dijagram). To je centar koji kontroliše žlezdani tumor u levoj dojci. Oštre granice Hamerovog Fokusa ukazuju na aktivan konflikt.

Rak dojke kod muškaraca: Muškarci takođe imaju mlečne žlezde, ali su dojke nerazvijene zbog visokog nivoa testosterona (razvoj dojki kod žena pospešuje estrogen). Međutim, ako muškarac ima nizak nivo testosterona zbog aktivnog konflikta gubitka (vidi: testisi), ili hormonski disbalans u vezi sa konfliktom, i on, baš kao i žena, može da doživi konflikt brige za gnezdo. Muškarci obično ne obraćaju pažnju na čvorove, niti (moraju) da idu na mamografije, zbog čega je broj nađenih karcinoma dojke kod njih veoma mali. **NAPOMENA:** Lučenje mleka kod muškaraca se javlja u konfliktu povezanom sa hipofizom koja luči prolaktin, hormon koji stimuliše mlečnu žlezdu da proizvodi mleko.

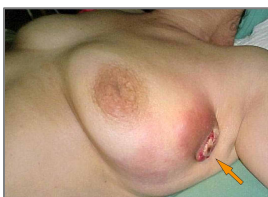
FAZA ISCELJENJA: Nakon razrešenja konflikta (CL), ćelije koje više nisu potrebne razgrađuju se uz pomoć gljivica, bakterija tuberkuloze ili drugih bakterija. Tokom ovog procesa, tumor je ispunjen seroznom tečnošću i tuberkuloznim sekretom; u ovom momentu on može biti dijagnostikovao kao „cista” (vidi niže: cista mlečne žlezde). **Simptomi isceljenja** su: **otok** zbog edema (nakupljanja tečnosti) u dojci (u PCL-A) i **noćno znojenje**. Ako je prisutan SINDROM, odnosno zadržavanje vode usled aktivnog konflikta napuštenosti ili postojanja, otok postaje veoma veliki. Pri oporavku tkiva dojke prisutan je **oštar bol** karakterističan za sva tkiva poreklom od starog mezoderma (vidi: herpes zoster). Opseg simptoma određen je stepenom i trajanjem aktivnosti konflikta. Zavisno od veličine tumora, proces isceljenja može potrajati nekoliko meseci, a u visećem isceljenju zbog recidiva konflikta i duže. U slučaju produžene faze isceljenja, neprekidan proces razgradnje vodi gubitku ćelija mlečne žlezde. Ako žena u to doba doji, gubitak žlezdanog tkiva dojke (hipoplazija mlečne žlezde) dovodi do smanjenja ili prestanka stvaranja mleka u pogođenoj dojci (uporedi sa: smanjena proizvodnja mleka u vezi sa hipofizom).

Ova slika prikazuje isceljenje tumora mlečne žlezde leve dojke. Otok (edem ispunjen tečnošću) i zapaljenje ukazuju da je Biološki Specijalni Program u PCL-A (prva etapa faze isceljenja).

Na ovom skenu mozga, prva etapa faze isceljenja (PCL-A) žlezdanog tumora leve dojke vidi se kao „otečen”, edematozni prsten (edem mozga) u kontrolnom centru za mlečnu žlezdu na desnoj strani malog mozga (vidi GNM dijagram).

Kad pritisak tumora prokine epidermis, **krvavi i smrdljivi iscedak** pronalazi svoj put napolje kroz otvor na koži (na slici: leva dojka).

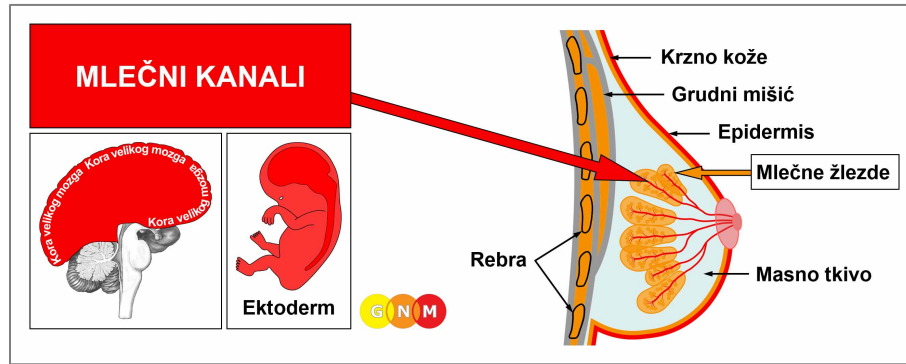
Komplikacije žlezdanog karcinoma dojke nastaju kada krzno kože zahvaćene dojke istovremeno prolazi kroz fazu isceljenja (vidi: tuberkuloza kože). Ovo se može desiti ako je zbog **biopsije dojke** aktiviran „konflikt napada”, ili žena ima „konflikt unakaženja” izazvan izgledom njene dojke. U visećem isceljenju iz dojke neprestano curi (paziti na gubitak proteina!), što doprinosi aktiviranju dodatnog konflikta „osećati se prljavo”. U ovom slučaju se mora uzeti u obzir hirurška intervencija.

Sporedne produkte procesa razgradnje ćelija eliminiše limfni sistem. Limfna tečnost iz dojke najvećim delom odlazi u aksilarne limfne čvorove smeštene u pazuhu do dojke koja se isceljuje. Zato u fazi isceljenja limfni čvor(ovi) pazuha otiču.

Žene sa rakom dojke često pate od konflikta samopotcenjivanja, što dovodi do razvoja limfoma u pazušnom limfnom čvoru. Zvanična medicina novi „tumor” smatra za „metastazu karcinoma”, na osnovu pogrešne pretpostavke da su limfni sudovi put „rasejavanja kancerskih ćelija”. Ako je konflikt samopotcenjivanja ozbiljnijih razmera, što se obično dešava posle **mastektomije**, biće pogođena grudna kost ili rebra ispod amputirane dojke (vidi: karcinom kosti). Mastektomija bi takođe mogla da aktivira „konflikt napada” sa razvojem melanoma u području hirurškog ožiljka. Komplikacije su moguće i kada tečnost iz edema procuri u plućnu maramicu i dovede do transudativne pleuralne efuzije (izliva). Konflikt samopotcenjivanja („moje grudi izgledaju ružno”) može takođe da pogodi masno tkivo sa lokalizovanim otokom u dojci za vreme faze isceljenja (vidi: lipom). Neretko se takva izraslina pogrešno dijagnostikuje kao tumor dojke ili „metastaza”.

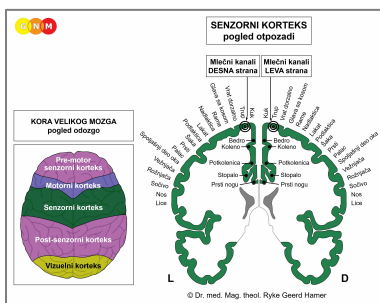
Nakon razgradnje tumora, na njegovom mestu ostaje šupljina ili **kaverna** (vidi takođe: kaverne u plućima, jetri i pankreasu). Naslage kalcijuma na zidu kaverne na mamogramu se vide kao **makrokalifikacije** (uporedi sa: mikrokalifikacije u mlečnim kanalima). Istovremeno zadržavanje vode zbog SINDROMA napumpa kavernu, stvarajući **cistu dojke** (uporedi sa: ciste dojke u mlečnim kanalima). Takozvane **fibrocistične dojke** su rezultat procesa isceljenja i stvaranja ožiljka (skarifikacije) koji se ponavljaju (**PCL-B**).

Ako potrebni mikrobi nisu na raspolaganju nakon razrešenja konflikta, zato što su uništeni prekomernom upotrebom antibiotika, dodatno stvorene ćelije ostaju. Tumor na kraju biva inkapsuliran vezivnim tkivom. Takav inkapsulirani čvor se može naći godinama kasnije na preventivnoj mamografiji, što često ima teške posledice.

RAZVOJ I ULOGA MLEČNIH KANALA: Mlečni kanali su strukturirana mreža povezana sa režnjićima mlečnih žlezda (lobulusima). Na bradavicama se spajaju u glavne mlečne kanale. Bradavice su male izbočine kože opskrbljene specijalnim nervima, koji ih čine osetljivim na nadražaje kao što je dodir. Kod žena u laktaciji, mlečni kanali transportuju mleko za hranjenje odojčeta. Unutrašnjost mlečnih kanala obložena je pločasto-slojevitim epitelom koji potiče od ektoderma, pa je zato pod kontrolom kore velikog mozga.

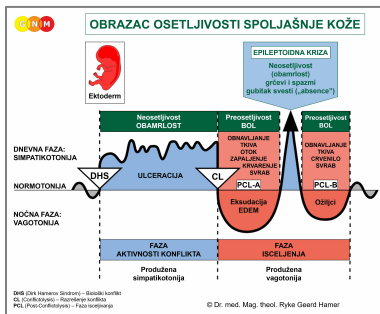
NAPOMENA: Kada su se mlečne žlezde jednom razvile, ćelije pločasto-slojevitog epitela su sa spoljašnje kože, preko bradavice, migrirale u mlečne kanale.

NIVO MOZGA: Epitelnu oblogu mlečnih kanala kontroliše **senzorni korteks** (deo kore velikog mozga). Mlečne kanale desne dojke kontroliše leva strana korteksa; mlečne kanale leve dojke kontroliše centar u desnoj polovini kore velikog mozga. Dakle, postoji unakrsna veza između mozga i organa (vidi GNM dijagram koji prikazuje [senzorni homunkulus](#)).

BIOLOŠKI KONFLIKT: Biološki konflikt povezan sa mlečnim kanalima je **konflikt razdvajanja**, koji se doživljava kao da je voljena osoba „otrgnuta od mojih grudi” (uporedi sa: konflikt gubitka u vezi sa jajnicima). Žene mogu da dožive konflikt zbog neočekivanog razvoda, raskida sa partnerom, prekida veze sa detetom, roditeljem ili prijateljem, ili kad voljena osoba (ili kućni ljubimac) umre. Već i sam strah od razdvajanja može da aktivira konflikt. Slično tome, mlečni kanali su u vezi i sa **željom za razdvajanjem**, od, recimo, bračnog druga ili roditelja zbog izdaje, stalnih nesporazuma ili zlostavljanja. Odvajanje od kuće (ženinog „gnězda”) takođe korespondira sa mlečnim kanalima (uporedi sa: konflikt brige za gnezdo povezan sa mlečnim žlezdama). Gubitak „gnězda” je ekvivalent muškom konfliktu teritorijalnog gubitka.

U skladu sa evolucijskim rezonovanjem, **teritorijalni konflikti**, **seksualni konflikti** i **konflikti razdvajanja** su primarne teme konflikata u vezi sa organima koje kontrolišu **senzorni, pre-motor senzorni i post-senzorni korteks**, a koji potiču od ektoderma.

Bioški Specijalni Program **mlečnih kanala** sledi **OBRAZAC OSETLJIVOSTI SPOLJAŠNJE KOŽE**, koji karakteriše smanjena osetljivost u fazi aktivnosti konflikta i Epileptoidne Krize, i preosetljivost u fazi isceljenja.

FAZA AKTIVNOSTI KONFLIKTA: ulcerisanje sluzokože zahvaćenog mlečnog kanala koje je proporcionalno stepenu i trajanju konflikta. Ulceracije se javljaju na izlaznim granama iz režnjeva mlečne žlezde, ili u jednom od **glavnih kanala blizu bradavice**. Žestok konflikt razdvajanja može da zahvati sve mlečne kanale u dojci koja je povezana sa konfliktom. **Bioška svrha gubitka ćelija** sluzokože mlečnih kanala je proširivanje kanala, tako da mleko koje (zbog razdvajanja) više nije potrebno može lakše da se eliminiše; veći lumen kanala sprečava nagomilavanje mleka u dojci. Ulcerisanje obično prolazi nezapaženo zbog smanjene osetljivosti u fazi aktivnosti konflikta (obrazac osetljivosti spoljašnje kože). **Gubitak osetljivosti** može da dosegne čak do **bradavice**.

NAPOMENA: Da li će biti zahvaćena desna ili leva dojka zavisi od lateralnosti žene, i od veze konflikta sa majkom/detetom ili partnerom. Ako se konflikt tiče samog gnezda, biće pogođena majka/dete dojka, što znači: leva dojka kod bioške dešnjakinje, a desna kod bioški levoruke žene.

Kod upornog, intenzivnog visećeg konflikta, neprekidne ulceracije kontrahuju mlečne kanale, što za rezultat ima stvaranje **tvrdih čvorova** i osećaj bolnog zatezanja u dojci. Kontrakcija je vidljiva kao lokalno ulegnuće na koži dojke i **uvlačenje bradavice**. Pogođena dojka postaje **znatno manja od druge** (stvaranje ožiljaka koje se ponavlja zbog visećeg isceljenja u **PCL-B** takođe doprinosi smanjenju dojke). Tvrdi čvor na mamogramu može izgledati kao kompaktna kvržica, i biti dijagnostikovana kao rak („**skirozni karcinom**”), iako tu ne postoje mitotske deobe „kancerskih ćelija”!

Fazu konfliktnosti prati **kratkotrajni gubitak pamćenja** koji seže u **PCL-A**. Ovo je karakteristika svih konflikata razdvajanja (vidi: Bioški Specijalni Program povezan sa kožom).

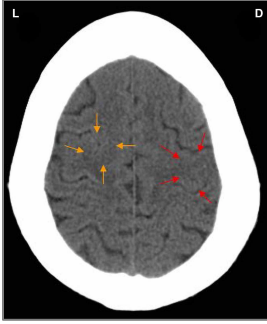
FAZA ISCELJENJA: Tokom prve etape faze isceljenja (**PCL-A**), izgubljeno tkivo se nadoknađuje **umnožavanjem ćelija**. **Dojka je otečena, crvena, vruća i svrbi**. Kada je razdvajanje u isto vreme u vezi i sa kožom, dolazi do pojave osipa i na dojci (vidi: Paget-ova bolest). U fazi isceljenja osetljivost se vraća, sa upadljivom **hiperestezijom**, i pojačanom osetljivošću na dodir, što je posebno izraženo kad je u pitanju bradavica. Zbog otoka, bradavica deluje uvučena (uporedi sa: uvučena bradavica u fazi aktivnog konflikta).

U zvaničnoj medicini se umnožavanje ćelija u mlečnim kanalima dijagnostikuje kao **intraduktalni karcinom dojke**, a kad postoji i zapaljenje – kao **inflamatorni karcinom dojke** (uporedi sa: karcinom dojke povezan sa žlezdama). Na osnovu Pet Bioških Zakona, nove ćelije se ne mogu smatrati „ćelijama raka”, pošto je to povećanje broja ćelija u stvari proces nadoknađivanja izgubljenog tkiva. „Benigni” tumor dojke se obično naziva **intraduktalni papilom** ili **papilarni karcinom**.

Ova slika predstavlja fazu isceljenja intraduktalnog karcinoma leve dojke.

Teorija po kojoj je rak dojke posledica „abnormalnih gena” ne može objasniti zašto „tumor” nastaje u levoj ili desnoj dojci, zašto pogađa mlečne kanale ili mlečne žlezde, kao ni zašto se „rak” pojavljuje u određeno vreme u životu žene.

Crvene strelice na ovom skenu pokazuju područje u senzornom korteksu koje kontroliše intraduktalni karcinom leve dojke (vidi GNM dijagram). Neujednačen, delimično edematozan prsten Hamerovog Fokusa potvrđuje da je žena (ova je levoruka) razrešila konflikt razdvajanja sa partnerom.

Međutim, ona i dalje ima aktivan konflikt preplavljenosti povezan sa njenim detetom, koji pogađa levi miokard. Hamerov Fokus vidi se kao oštro izražena prstenasta forma u korespondirajućem kontrolnom centru u motornom korteksu (narandžaste strelice). Ova dva konflikta su se najverovatnije dogodila istovremeno.

Ako je prisutan SINDROM zbog aktivnog konflikta napuštenosti ili postojanja, zadržana voda se prekomerno skladišti u dojci koja se isceljuje, što povećava otok. Veliki otok može pritiskom okolnog tkiva da **okludira mlečni kanal** i učini ga neprohodnim. U ovom slučaju, iscedak koji nastaje u toku procesa reparacije ostaje blokiran u dojci, posebno iza bradavice. Biološki, ova komplikacija nije planirana, jer, ako žena doji, beba bi normalno posisala mleko do kraja (odrasli sisari sisaju vime ženke u slučaju zastoja mleka). Međutim, kod žene koja nije u laktaciji, sekrecija nema izlaza, što povećava otok i bol. Zato dr Hamer preporučuje pražnjenje tečnost dva puta dnevno pomoću pumpice, ili isisavanje od strane njenog partnera, prijatelja ili babice, pošto je to manje bolno (iscedak ima slatkast ukus, poput mleka). Ako se skirotična dojka ne drenira tokom faze isceljenja, postaje mala i tvrda.

Curenje iz dojke je pokazatelj da mlečni kanal nije potpuno blokiran, i da se isceljenje odvija blizu bradavice. Sekret koji se preko nje prazni je **bistra ili krvava tečnost** (uporedi sa: smrdljiv iscedak za vreme isceljenja tumora mlečne žlezde, ili mlečni iscedak u vezi sa hipofizom koja proizvodi prolaktin). Ako istovremeno postoji zadržavanje vode, otok u mlečnom kanalu se obično dijagnostikuje kao **cista dojke** (uporedi sa: cista dojke u mlečnim žlezdama).

Mastitis (periduktalni mastitis) nastaje kad su kanali ispod bradavice u zapaljenju. Majke koje su razdvojene od svojih beba, posle porođaja na primer, dobiju mastitis čim budu u stanju da svoju bebu neprekidno doje. **Laktacijski mastitis** ili **zapaljenje bradavice** (na latinskom **theilitis**) može biti u vezi sa konfliktom razdvajanja, ali se javlja i kod dojilja čija odojčad sisaju suviše snažno.

Ako proces isceljenja obuhvata bradavicu uključujući i areolu, dijagnoza je **Paget-ova bolest**. U zvaničnoj medicini se smatra jednim oblikom raka dojke!

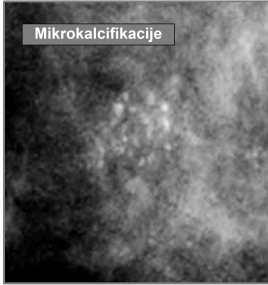
Ekcem na areoli (vidi: epidermis) ukazuje da je konflikt razdvajanja od deteta ili partnera bio povezan sa tim određenim delom dojke, kada je, na primer, dojenje prekinuto (hospitalizacija odojčeta ili majke), ili gubitkom fizičkog kontakta vezanog za to područje. Otuda se „Paget-ova bolest“ i intraduktalni karcinom dojke lako mogu pojaviti zajedno.

Epileptoidna Kriza se manifestuje akutnim bolom. Bol nije senzorne prirode, već snažan i zatežujući. Bol se javlja takođe i u PCL-B, ali u tom slučaju zbog procesa stvaranja ožiljaka ili skarifikacije.

NAPOMENA: Sve Epileptoidne Krize koje kontrolišu **senzorni, post-senzorni ili pre-motor senzorni korteks**, prate: **poremećaj cirkulacije, ošamućenost, kratki poremećaji svesti** ili potpuni **gubitak svesti** (pad u nesvest ili „absence“), što zavisi od intenziteta konflikta. Karakterističan simptom je **pad nivoa šećera u krvi** izazvan povećanim korišćenjem glukoze u ćelijama mozga (uporedi sa: hipoglikemija u vezi sa ćelijama ostrvaca pankreasa).

Posle Epileptoidne Krize, otok dojke se povlači.

Završetak procesa isceljenja se na mamogramu vidi kao kalcijumske mrlje ili **mikrokalifikacije** (uporedi sa: mikrokalifikacije u mlečnim žlezdama), koje su posledice privremenog zastoja u pražnjenju mleka. Današnja medicina, međutim, ove mikrokalifikacije u dojci smatra ranim znakom raka dojke!

Prevod: Dr Radmila Jonić

Izvor: www.learninggnm.com